

Novela zákona o obcích: Jednodušší, efektivnější a hospodárnější fungování obcí

12.7.2023 - Klára Dlubalová | Ministerstvo vnitra ČR

Institut společenství obcí, létající úředník, pravidla distančního jednání zastupitelstev či odměňování zastupitelů na základě objektivních statistických dat.

To i další novinky přináší novela tří zákonů o obcích, krajích a hlavním městě Praze, která má samosprávám ulehčit práci a pomoci fungovat efektivněji a hospodárněji.

Vláda schválila dnes, 12. června 2023, novelu zákonů o obcích, krajích a hl. městě Praze, kterou připravilo Ministerstvo vnitra na základě praktických zkušeností a podnětů od představitelů místních samospráv. **„Novela obcím a krajům pomůže efektivněji a hospodárněji fungovat. Nepřináší žádné nové zatížení povinnostmi, naopak ulehčí a zjednoduší to, co lidem v obcích a krajích komplikuje práci,“** zdůraznil ministr vnitra Vít Rakušan. V oblasti meziobecní spolupráce zákon přináší novinku v podobě institutu společenství obcí. Nejde o obdobu již existujícího dobrovolného svazku obcí, který je zaměřen jen na určité druhy činností. Společenství obcí umožní hlubší spolupráci mezi obcemi v rámci správního obvodu obce s rozšířenou působností. Členským obcím pomůže efektivněji plánovat různé aktivity a realizovat rozvoj v řadě činností, například při plánování péče o seniory, zajišťování školní i předškolní docházky, řešení odpadů či dopravních služeb. Se snížením administrativy, zvýšením kvality a rychlosti rozhodování či s úsporou nákladů pak obcím pomůže tzv. létající úředník. Půjde o úředníka, kterého budou členské obce společenství obcí sdílet především pro výkon státní správy. **„Zejména malé obce nemají potřebné odborníky na všechny činnosti, které zajišťují. Tím, že je společně budou sdílet, ušetří čas i peníze a zrychlí a zkvalitní rozhodování,“** doplnil Vít Rakušan.

Novelizace všech tří zákonů rovněž sjednocuje odměňování zastupitelů. Výše odměn volených zástupců samospráv tak již nebude závislá na politické vůli vlády, ale na objektivním statistickém údaji. Nově se budou odměny vypočítávat pro každý kalendářní rok dle stanoveného vzorce vycházejícího z průměrné hrubé měsíční nominální mzdy. Na základě zkušeností během covidové epidemie novela mimo jiné nastavuje jasná zákonná pravidla pro distanční účast zastupitelů a veřejnosti na jednáních zastupitelstva obce. Půjde však pouze o doplněk a nikdo nebude zastupitelům ani veřejnosti účast na dálku nařizovat. Novela upravuje i správu obce ve „volebním mezidobí“. Díky tomu už tak například nemůže dojít k situaci, která nedávno nastala v Praze, kde společně působil nový primátor a stará rada. Nové vedení obce se funkcí ujme najednou, a nikoli postupně. Zkušenosti z covidu i tornáda na Moravě ukázaly, že starostové v mimořádných situacích nemají vždy efektivní nástroje, které by jim umožnily rychle a operativně jednat. Proto v případech, kdy je nutné okamžitě reagovat, dojde k posílení jejich pravomocí. Například pro sjednání firem k odstranění následků živelních událostí bude místo kolektivního orgánu mimořádně svěřeno do rukou starosty.

Návrh zákona počítá s tím, že všechny tyto novinky začnou platit již od 1. ledna 2024.

<https://www.mvcr.cz/clanek/novela-zakona-o-obcich-jednodussi-efektivnejsi-a-hospodarnejsi-fungovani-obci.aspx>